

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

§ 22

Dnr KS 51/2017

**Svar på remiss - Slutbetänkande av Parlamentariska
landsbygdskommittén, För Sveriges landsbygder - en
sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd
Beslut**

Allmänna utskottet beslutar

Införa ändringar i yttrandet och skicka till departementet som kommunens svar på remissen.

Reservation

Johan Andersson (C) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Information

Tomas Alsfjell, huvudenhetschef Gemensamservice, informerar om ärendet.
Allmänna utskottet diskuterar yttrandet.

Bakgrund

Svar på remissen behandlades på Kommunstyrelsen möte 2017-03-07. Kommunstyrelsen beslutade att ” Att det allmänna utskottet får i uppdrag att fastställa kommunens yttrande över Landsbygdskommitténs slutbetänkande.”

Ärendebeskrivning

Sollefteå kommun har tagit del av rubricerat förslag från kommittén och vill med anledning av det lämna följande synpunkter.

Kommitténs övergripande ambition har varit att presentera en sammanhållen politik för landsbygdernas utveckling som syftar till optimism och framtidstro i hela Sverige.

De tre övergripande perspektiv man arbetat utifrån har resulterat i 75 förslag uppdelade i följande åtta områden

- Näringspolitik
- Digitalisering och transportinfrastruktur
- Kompetensförsörjning
- Bostadspolitik och samhällsplanering
- Tillgång till service, välfärd och kultur
- Statlig närvaro

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

- Styrning och samordning
- Civilsamhället.

Det är kommitténs bedömning att förslagen tillsammans kan bidra till en utveckling som är till nytta för hela landet, inte bara för landsbygderna.

Sollefteå kommun delar kommitténs synpunkter och ser i huvudsak positivt på åtgärdsförslagen.

När det gäller förslaget till riktat näringslivspaket med särskilda insatser i 23 kommuner vill dock kommunen kraftfullt framhålla följande:

Sollefteå kommun bör ingå i näringslivspaketet

Ett av de intressantaste förslagen i betänkandet är näringslivspaketet med särskilda insatser riktade mot 23 inlandskommuner. Dessa bedöms uppfylla ett antal kriterier som långa avstånd till marknad och arbetskraftsutbud, är belägna i områden med förhållandevis litet befolkningsunderlag, har få arbetstillfällen samt har dåliga förbindelser och demografiska utmaningar.

Sollefteå kommun ingår enligt förslaget inte bland dessa kommuner. Det finns emellertid enligt kommunens uppfattning starka skäl för att även Sollefteå kommun ska omfattas av paketet, eftersom kommunen uppfyller urvalskriterierna väl så bra som flera av de 23 utvalda kommunerna. Bland annat följande argument kan anföras för detta:

- Kommunen har visserligen en något större befolkning än någon annan av de 23 kommunerna, men över halva befolkningen är koncentrerad till en mindre yta i och omkring centralorten i kommunens sydöstra del, medan resterande del är utspridd över en yta på mer än 5000 kvadratkilometer som i söder, väster och norr gränsar till kommuner som omfattas av paketet.
- Kommunen har väl så långa avstånd till större arbetsmarknadsregioner som flera av de kommuner som föreslås ingå i paketet. Från centralorten Sollefteå är det t ex ca 12 mil till den närmaste större arbetsmarknadsregionen som är Sundsvallsområdet. Från andra delar av kommunen är avståndet betydligt längre.
- De allmänna kommunikationerna är bristfälliga. Kommunen hade tidigare persontrafik på järnväg såväl på Ådalsbanan som stambanan, men all persontrafik till och från Sollefteå på banorna är sedan länge nedlagd. Bussförbindelserna till och från kommunen lämnar en hel del i övrigt att önska.
- Andelen sysselsatta i privat sektor är betydligt lägre i Sollefteå kommun än i flertalet av de föreslagna paketkommunerna. Näringslivet är med några undantag också mycket lokalt marknadsinriktat vilket innebär att expensionsmöjligheterna är

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

begränsade om inte fler produkter/tjänster och företag som riktar sig mot större marknader kan utvecklas.

- Den regementsnedläggning som drabbade Sollefteå år 2000 slog hårt mot kommunens arbetsmarknad. De ersättningsetableringar av statliga verksamheter som skedde i samband med detta lades med något undantag ned efter några år. Även andra statliga verksamheter i kommunen, som t ex lantmäteriets kontor, har stängts under senare år. Förutom förlusten av arbetstillfällena i sig har de statliga nedläggningarna också medfört en utarmning av arbetsmarknaden genom att det ofta handlat om kvalificerade tjänster som försvunnit.
- Befolkningsutvecklingen i kommunen har länge varit negativ. Visserligen har något positiva siffror visats den senaste tiden, vilket dock främst kan tillskrivas flyktmottagandet. Den underliggande utvecklingen vad gäller negativt inrikes flyttnetto består.
- På sidan 74 i slutbetänkandet kan läsas: "I vårt delbetänkande kunde vi konstatera att värden från landsbygdernas tillgångar och produktion ofta hamnar utanför den lokala ekonomin, utanför landsbygderna och ibland även utanför Sverige. Det gör att en betydande del inte återinvesteras i landsbygderna, eller ger avtryck i den lokala eller regionala köpkraften. Med våra överväganden och förslag vill vi bidra till ökade investeringar i landsbygderna."

Sollefteå kommun är i högsta grad medveten om den beskrivna problematiken. Såsom varande Sveriges näst största vattenkraftkommun, f n Sveriges största vindkraftkommun samt en mycket stor "exportör" av skogsråvara till förädlingsindustrier vid kusten bidrar kommunen med stora värden som inte kommer den lokala ekonomin utan andra delar av landet till godo. Detta är också ett starkt argument för att Sollefteå kommun ska ingå i i det föreslagna näringslivspaketet och få del av de särskilda resurser som det erbjuder. Det är viktigt att utvecklingen i kommunerna följs och att kommuner kan läggas till och dras ifrån listan över kommuner med extra stora utmaningar.

Sollefteå kommun vill också framföra följande synpunkter rörande områden:

Digitalisering

Som kommittén konstaterar är det viktigt att hela landet kan dra nytta av digitaliseringens möjligheter. När nu ett nytt bredbandsmål är presenterat är det viktigt att det finns verktyg och medel till att realisera målet. Regelverket måste förenklas och anpassas så den glesaste landsbygden kan ta del stöden. Det är också viktigt att berörda myndigheter har resurser för att fatta beslut om stöd och hantera nödvändiga tillstånd inom rimlig tid.

Justerarnas signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

Det är kommunens erfarenhet att så inte är fallet. Handläggningstiderna hos Trafikverket beträffande tillstånd för förläggning av fiber är alldeles för långa. Regelverket beträffande Landsbygdsprogrammet behöver förändras för att möjliggöra bidrag till orter med mindre än 200 innevånare.

Kompetensförsörjning

Som kommittén konstaterar är tillgången på kompetens en viktig grund och förutsättning för ekonomisk tillväxt och utveckling i en glesbygdskommun. Kompetensförsörjningen på landsbygden står idag inför stora utmaningar. Både den privata och offentliga sektorn har svårt att hitta personal med rätt utbildning. Det finns en brist på personer med högre utbildning, som gör det svårt att utveckla och att attrahera kunskapsintensiva verksamheter på landsbygden. Det gäller inte minst för Sollefteå kommun.

Många unga flyttar från landsbygderna till högskole- och universitetsorter för att utbilda sig och återvänder allt för sällan. Det finns idag människor boende i kommunen som vill utbilda sig men som på grund av bland annat familjesituationen inte kan flytta till en universitetsort.

Tillgången till högre utbildning i närområdet är därför viktig för kompetensförsörjningen till landsbygdens näringsliv och den offentliga sektorn.

Kommitténs förslag att i utbildningssystemet säkerställa kompetensförsörjningen och öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet vill Sollefteå kommun därför särskilt framhålla som viktigt. Kommunens erfarenhet i tidigare kontakter med universitet är att det ofta är ekonomin som hindrar en förläggning av högre utbildning till kommunen. Ett särskilt statsbidrag för detta tror vi avsevärt ökar möjligheten till utlokalisering av högre utbildningar.

Även yrkeshögskolan bör få ett uppdrag om att öka tillgängligheten i hela landet.

Kommunen vill också framhålla vikten av att utbildningar i sin helhet och inte endast till vissa delar förläggs till kommunen. Om en studerande på orten ändå måste tillbringa en stor del av studietiden på universitetscampus förfelas syftet att nå personer som av olika skäl inte kan flytta till en universitetsort.

Statlig närvaro

Kommittén konstaterar att staten har dragit sig tillbaka från landsbygderna och allt mer koncentrerat verksamheten till tätorter och större städer. Detta är något som Sollefteå kommun alldeles särskilt har fått erfara bland annat i samband med nedläggningen av två regementen, det sista år 2000. De arbetstillfällena som regeringen förlade till kommunen med anledning av detta försvann efter några år när de statliga verken och deras generaldirektörer fick besluta om "återflytt" av dessa. Även andra statliga verksamheter,

Justeramas signatur 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

som t ex lantmäteriet, har på senare år valt att flytta sin verksamhet från kommunen, förändringar som förutom försvunna arbetstillfällen även medfört försämrad service till medborgarna.

En ökad statlig närvaro tycks därför kräva en betydligt starkare styrning från statens sida när det gäller den verksamhet som bedrivs i de statliga verken.

Kapitalförsörjning

Sollefteå kommun vill särskilt framhålla kommitténs målsättning att landsbygdernas förutsättningar ska tas till vara för att skapa ett mångsidigt, konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv med god förmåga till förnyelse. Tillgången till kapital är många gånger livsavgörande för landsbygdens näringsliv och dess utveckling men förekomsten av kapital är i alltför många fall obefintligt. Kommitténs förslag att förstärka uppdragen till Almi Företagspartner AB, Saminvest AB och Vinnova för att de ska verka för näringslivsutveckling på landsbygden ser vi därför som väldigt angeläget.

Boende

En förutsättning för utveckling av näringslivet på landsbygden förutom tillgången till kapital är tillgången på kompetent personal vilket i sin tur förutsätter goda möjligheter till lokal bosättning på landsbygden. Införandet av särskilda landsbygdslån för byggande av till exempel egna hem ser vi som särskilt viktigt.

Infrastruktur

Skogsnäringsen har varit och är en viktig näringsgren i Sollefteå kommun. Goda förutsättningar i form av infrastruktur av bra kvalitet för transport av skogsråvaran till industrin är en framgångsfaktor. Kommittén föreslår att regeringen bedömer vilka konsekvenser en förändring av skatter, avgifter och avdrag inom det transportpolitiska området får för möjligheten att nå de landsbygdspolitiska målen vilket kommunen tycker är bra. En annan viktig faktor i sammanhanget är den fysiska infrastrukturen med järnväg och vägar av god kvalitet. Kommunen vill därför lyfta fram det stora behovet av en upprustning av Norra Ådalsbanan (Långsele-Västerasby).

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.

Beslutsunderlag

Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, För Sveriges landsbygder - en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd, SOU 2017: 1
Förvaltningsyttrande Tomas Als fjell, daterad 2017-03-03

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
allmänna utskott**

Förslag till beslut på mötet

1. Ordförande Åsa Sjöden (S) redovisar de förslag till ändringar som framkom i samband med Kommunstyrelsen möte.
2. Johan Andersson (C) föreslår tillägg till yttrandet gällande Regionala Skattebaser (se bilaga).

Beslutsgång

1. Ordförande Åsa Sjödén (S) ställer fråga till Allmänna utskottet om redovisningen av ändringarna överensstämmer samt om de kan beslutas. Finner så.
2. Ordförande ställer fråga om Johan Andersson (C) tilläggsförslag bifalls, finner att det avslås.

Skickas till

Ansvarig Handläggare, Tomas Alsfjell
Departementet

Justeramas signatur

Utdragsbestyrkande